

گستره و جغرافیای صحیح و دقیقی از تعاون ارائه دهیم/ خداوند اصل تعاون را بر نیکی و تقوا قرار داده است

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم با اشاره به اینکه تعاون را به حوزه های فردی محدود نکنیم گفت: باید گستره و جغرافیای صحیح از تعاون را به مردم نشان دهیم تا مسئولین و مردم احساس کنند که از این درخواست و مطالبه الهی که خداوند از مسلمانان خواسته است در نیکی و تقوا تعاون کنید به این درخواست الهی در هر موقعیت اجتماعی و فردی و خانوادگی که هستند پاسخ دهند.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم با اشاره به اینکه تعاون را به حوزه های فردی محدود نکنیم گفت: باید گستره و جغرافیای صحیح از تعاون را به مردم نشان دهیم تا مسئولین و مردم احساس کنند که از این درخواست و مطالبه الهی که خداوند از مسلمانان خواسته است در نیکی و تقوا تعاون کنید به این درخواست الهی در هر موقعیت اجتماعی و فردی و خانوادگی که هستند پاسخ دهند.

حجت الاسلام محمدصادق یوسفی مقدم رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم در مورد جایگاه تعاون و همکاری در آموزه های دینی به خبرنگار مهر گفت: بر اساس آیات شریفه قرآن اصل تعاون یکی از اصول پذیرفته شده ای است که قرآن کریم بر آن تأکید بسیاری دارد. این مسئله در آیه های مختلفی مورد بررسی قرار گرفته است. در سوره مبارکه مائده خداوند در ابتدای آیه اول بحث وفای به پیمان ها را مطرح می کند و قراردادهای اجتماعی را مورد توجه قرار می دهد بدنبال آن امر به تعاون می کند وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ.

وی ادامه داد: این آیه نشانگر این است که ضمن حفظ قواعد و ضوابط و مقررات اجتماعی اینها با تعاون اجتماعی یک رابطه تنگاتنگی دارند. باز از طرفی دیگر بر دو چیز یعنی بر بر و تقوا در تعاون اشاره می کند. یعنی در همه کارهای نیک اجتماعی باید تعاون داشت و هر خدمتی که برای رشد و تعالی جامعه و ملت و مملکت قرار می گیرد مشمول این آیه می شود. یعنی همه مسلمانان باید دست به دست هم دهند و در کارهای نیک و خیر همکاری و مساعدت کنند. دو بحث تعاون در تقوا است. یعنی اگر مردم می خواهند سالم زندگی کنند کمک کنند که تقوا در جامعه شکل بگیرد و مسیر جامعه یک مسیر سالم و خدایسندانه باشد.

استاد حوزه علمیه قم اظهارداشت: اینجا خداوند متعال از مسلمانان درخواست کرده که یکدیگر را برای تحقق تقوا یاری برسانند. یعنی به یکدیگر هشدار بدهند امر به معروف و نهی از منکر کنند خوبی های یکدیگر را ببینند بدی ها را اغماض داشته باشند. خلاصه از یک عینک تقوا و نه عینک خرده گیری و غیبت و سخن چینی به مسائل نگاه کنند. سعی کنند تقوا را در جامعه افزایش دهند.

وی افزود: از طرف دیگر همان مقدار که خداوند اصل تعاون را بر بر و تقوا قرار داده بر همان میزان تعاون بر اثم و عدوان اجتناب کرده و دستور داده بر گناه تعاون مکنید حالا این گناه حرامی باشد در حد کبیره یا غیر کبیره یا مکروهات. مکروهات هم از نظر شرعی اثم هستند، زیرا چیزی که رضای خدا در آن نباشد گناه محسوب می شود. خدا خواسته از عدوان(تجاوز به حقوق و شخصیت دیگران) بپرهیزیم. عدوان هم اثم است اما خداوند آن را جداگانه آورده است یعنی تجاوز به حقوق دیگران یک گناه خاصی است که از مسلمانان خواسته از آن بپرهیزند. عدوان بحث حقوق فردی تنها نیست بلکه حقوق اجتماعی هم در اینجا مطرح است. لذا اگر کسی به هنجارهای اجتماعی تجاوز کند در حقیقت تجاوز به حقوق اجتماعی کرده است لذا اطلاق عدوان هر چیز فردی جمعی و خانوادگی را هم شامل می شود.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم تصریح کرد: آیه مبارکه در ادامه باز هم امر به تقوا می کند و بعد هشدار شدیدالحنی به کسانی که از این قانون الهی سرپیچی می کنند می دهد. عقاب و عقوبت شدید و سختی را برای این افراد وعده می دهد. همانطور که ترک تعاون بر البر و تقوا عقوبت دارد تعاون بر اثم و عدوان هم عقوبت دارد. بنابراین در بسیاری از آیات بر تعاون تأکید شده در سوره قصص آیه 17 خداوند می فرماید قَالَ رَبِّ بِمَا أَتَعَمَّتْ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ یعنی خدایا برای اینکه تو به ما نعمت دادی من هیچ گاه کمک کار ستمکاران و مجرمان نخواهم شد. انسان بر اساس این آیه شریفه احساس می کند که یک وظیفه بسیار مهم بر دوشش است و آن دوری از همکاری با مجرمان و ستمکاران و تجاوز کنندگان به حقوق فردی و اجتماعی دیگران است. و وظیفه دارد به هر کسی که کار نیک انجام می دهد کمک کند و دیگر اینکه تعاون در تقوا داشته باشد.

یوسفی مقدم در مورد اینکه وضعیت تعاون در جامعه چگونه است و در صورت بالا نبودن روحیه تعاون دلایل آن را ذکر کنید هم عنوان

کرد: البته روحیه تعاون و همکاری در جامعه کم نیست. اما در برخی حوزه ها زیاد است و در برخی حوزه ها کم است شدت و ضعف دارد. وظیفه داریم در جهت توسعه روحیه تعاون اجتماعی فرهنگ سازی کنیم و خود مقوله تعاون اجتماعی را مفهوم ساری دقیقی کنیم. تعاون را فقط در کمک به محرومان نبینیم این درست است که باید به محرومان کمک کرد ولی باید یک مفهوم مناسبی از تعاون ارائه کنیم که مردم بتوانند وظیفه خودشان در این مفهوم گسترده رسیدگی کنند. یعنی یک مفهوم شناسی دقیق و قابل توجه از تعاون، اینکه تعاون را به سطح مسائل اخلاقی ببریم همانطور که قرآن کریم بحث تعاون را در تقوا برده است. کاری کنیم که جامعه یکدیگر را برای رشد و بالندگی تقوا مساعدت کنند. در همه نیکی ها تعاون کنیم. در کمک کردن به دولت، کمک کردن دولت به ملت، همینطور حوزه تعاون را گسترش دهیم. در حوزه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و اخلاقی و مجاری دیگر روحیه تعاون را سربان دهیم. باید سعی شود مردم به وظایف دینی و اخلاقی اشان در خصوص تعاون بیشتر توجه کنند و روحیه تعاون عمیقتر و گسترده تر در نظر مردم جای خودش را باز کند.

وی در مورد اینکه چگونه می شود تعاون و همکاری را در سطوح مختلف اجتماعی نهادینه کرد هم گفت: باید یک مفهوم صحیح و دقیقی از تعاون برای آموزه های دینی و اجتماعی خودمان ارائه کنیم. یعنی گستره تعاون را تعریف کنیم تا مردم با آن آشنا شوند. جغرافیای دقیقی از تعاون در جامعه ارائه کنیم. افراد احساس کنند که اگر در این بخش از نظر مالی نمی توانند کمک کنند از نظر اخلاقی، اجتماعی، فکر و اندیشه و برنامه ریزی کمک کنند. باید یک مفهوم وسیعتر و گسترده تر از تعاون ارائه دهیم همانطور که قرآن کریم تعاون را وسیع و گسترده گرفته و از حوزه های مادی و فیزیکی به حوزه های معنوی و اخلاقی توسعه داده ما هم همین کار را کنیم.

رئیس مرکز فرهنگ و معارف قرآن کریم یادآور شد: تعاون را به حوزه های فردی محدود نکنیم که مثلاً از فقری دستگیری کنیم، البته این کار خیلی ارزشمند است اما تعاون خانوادگی و اجتماعی و تعاون دولت با ملت و ملت با دولت خیلی مهم است. باید این گستره و جغرافیای صحیح از تعاون را به مردم نشان دهیم تا مسئولین و مردم احساس کنند که از این درخواست و مطالبه الهی که خداوند از مسلمانان خواسته است در نیکی و تقوا تعاون کنید به این درخواست الهی در هر موقعیت اجتماعی و فردی و خانوادگی که هستند پاسخ دهند.